

VREEMDE VOGELS ONDER DE BIVALVEN IN POPPE & GOTO (1993)

door

H.K. Mienis

De laatste tijd maak ik geregeld gebruik van Poppe & Goto (1993) voor een revisie van de bivalven die langs de Middellandse Zee-kust van Israël voorkomen. Voor de grotere en meest algemene soorten is dit werk heel goed bruikbaar. Daarom bezitten de meeste schelpenverzamelaars in Israël wel een exemplaar van dit boek.

Juist onder de soorten die typerend zijn voor de fauna van Israël zijn een paar fouten gevallen. Daar nog niemand iets over deze vergissingen heeft geschreven, geef ik hier enige informatie over wel twee heel vreemde vogels.

Onder de Mactridae wordt heel even ook een soort uit de Rode Zee genoemd, die nu algemeen langs de kust van Israël voorkomt (Barash & Danin, 1992). Het gaat hier om *Mactra olorina* Philippi, 1846, een interessante soort die het moet doen met de volgende korte tekst: 'Israel coast. Lessepsian'. Bovendien wordt er verwezen naar plaat 17, figuur 10. Wie deze foto bekijkt, zal meteen opmerken dat we hier helemaal niet met een *Mactra* te maken hebben, maar met een klep van een zoetwatermossel, *Corbicula*. Mocht het afgebeelde exemplaar inderdaad afkomstig zijn van de Israëlische Middellandse Zee-kust dan hebben we hier te maken met een klep van *Corbicula consobrina* (Cailliaud, 1823). Deze soort komt hier en daar nog voor in de rivieren die in de Middellandse Zee uitmonden. Bovendien spoelen exemplaren van deze soort ook vanuit de Nijl geregeld aan op de Israëlische kust, vooral 's winters.

Een tweede, wel heel vreemde afbeelding vinden we onder de naam *Semele striata* (Reeve, 1853). Ook hier is de tekst heel summier gehouden: 'Mediterranean'. De verwijzing naar de afbeelding op plaat 20, figuur 14, is wel heel merkwaardig. De vertoonde schelp heeft niets uitstaande met het geslacht *Semele*. We hebben hier te maken met een soort uit de Veneridae: *Gafrarium pectinatum* (Linnaeus, 1758). Dit is net als *Mactra olorina* een Lessepsische migrant: oorspronkelijk afkomstig uit de Rode Zee, maar nu algemeen voorkomend langs de kust van Israël (Mienis, 1999).

Gafrarium pectinatum wordt ook door Poppe & Goto vermeld maar zonder verwijzing naar een afbeelding. Dit kan nu dus aangevuld worden met plaat 20, figuur 14.

Ik heb het boek niet gecontroleerd op eventuele andere fouten. Mochten die er inderdaad bestaan dan zou ik dat graag vernemen.

Summary

Strange mistakes among the bivalves treated by Poppe & Goto (1993). The picture given of *Mactra olorina* Philippi, 1846 does not represent that wellknown Lessepsian migrant but a freshwater mussel, most probably *Corbicula consobrina* (Cailliaud, 1823). Also *Semele striata* (Reeve, 1853) is supplied with a wrong figure (plate 20, figure 14). In fact it shows a fine specimen of *Gafrarium pectinatum* (Linnaeus, 1758), a Lessepsian migrant now commonly encountered along the Mediterranean coast of Israel.

Literatuur

- Barash, A. & Z. Danin, 1992. Annotated list of Mediterranean molluscs of Israel and Sinai. Fauna Palaestina, Mollusca I: 405 p., 372 figs. The Academy of Sciences and Humanities, Jerusalem.
- Mienis, H.K., 1999. On the presence of the Indo-Pacific bivalve *Gafrarium pectinatum* along the Mediterranean coast of Israel. Club Conchylia Informationen, 31(1-2): 37.
- Poppe, G.T. & Y. Goto, 1993. European Seashells, Vol. II (Scaphopoda, Bivalvia, Cephalopoda). 221 p. Verlag Christa Hemmen, Wiesbaden.